

Stališča in odmevi

se odlikuje z visoko učinkovitostjo. Nova miselnost je naperjena proti okoreli birokratski organiziranosti, ki s svojo avtoritarno hierarhijo, vertikalnimi komunikacijami in predpisanim ter normativno ozko zakoličenim delokrogom ne sprošča razvojnih vizij, idej, inovativnosti in izključuje timsko delo. Moderna organiziranost izhaja iz interdisciplinarnosti in funkcionalne strukturiranosti vedno bolj sestavljenih nalog. Naša organiziranost sodi samo še na zgodovinsko smetišče. Bežen pogled na dolga proizvodna razdobja v gozdovih, na učinke, ki se merijo z generacijami strokovnjakov, na upadanje rentabilnosti in donosnosti gozdarjenja dajo celo slutiti, da se je čas zunaj gozdov iztekel hitreje.

Gozdarska zgodovina se ponavlja kot farsa: slovenskim gozdovom je šlo najbolje v času turških vpadov, vojn, kuge, lakote in komunistične diktature. V obdobjih družbeno-ekonomskega razcveta pa so vedno trpeli zaradi svojih nespametnih gospodarjev. Ker ima neumnost v Sloveniji dolgo razpolovno dobo in ker smo Slovenci do svojih gozdov skrajno brezbržni in celo sovražni, verjetno še dolgo ne bomo dobili racionalne in v prihodnost usmerjene gozdarske politike. To potrjuje tudi nova zbornična organiziranost, ki ni nič drugega kot dobro premišljena - "končna" rešitev za naše gozdove in gozdarsko stroko.

Slovenska majhnost nam zapoveduje kar najbolj razumno gospodarjenje z naravnimi viri. V gozdovih imamo največje primerjalne prednosti, v ljudeh pa znanje in prirojeno marljivost. Ne enega ne drugega ne izkoriščamo in neumno gradimo okoren in grob slog urejanja zadev med družbo in gozdovi. Visoka vrednostna pridelava je edina možna alternativa za enakopravno pridruženje kulturni Evropi. Že vrabci na drevju čivkajo, da lahko tekmujejo na svetovnih trgih samo s kakovostjo. A žal ne najdemo soglasja, s katerim bi zagotovili trajnostno rabo gozdov in racionalno izkoriščanje naravnih virov.

Gozdovi so za Slovenijo neprecenljivo narodno bogastvo, ki ga lahko ohranjajo samo skrbni gospodarji, ki mislijo na prihodnje rodove. Vse naše primerjalne prednosti so povezane z gozdovi, zlasti turizem, od katerega si največ obetamo. Sicer pa si velja zapomniti opozorilo, ki ga je ruski agronom Timirjazov namenil družbam, kakršna je naša:

"Vsak sončni žarek, ki ga ne ulovimo v zeleno površino polj, travnikov in gozdov, je za vedno izgubljeno bogastvo. Naši bolj razsvetljeni potomci bodo za takšno razmetavanje še obsojali svoje neizobražene prednike."

Mag. Mitja Cimperšek

Društvene vesti

Ob šestdesetletnici Gozdarskega vestnika

Šestdeset let mineva od takrat, ko je januarja 1938 izšla prva številka Gozdarskega vestnika, mesečnega strokovnega lista za gozdarstvo, lesno industrijo in lesno trgovino.

Uredništvo je v prispevku Namen Gozdarskega vestnika takole uemeljilo potrebo po strokovnem glasilu:

»Potreba po gozdarski izobrazbi je postala že zelo nujna. Kakor v drugih gospodarskih panogah tako tudi v gozdarstvu ne zadostuje več znanje, ki smo si ga sami izkustveno pridobili ali so nam ga posredovali naši očeti. Vsi, ki s svojim delom oblikujemo naše gozdove in vplivamo na njihov razvoj ali se posvečamo teoretično gozdarski stroki, moramo svoje strokovno znanje neprestano poglobljati in izpopolnjevati. Vendar pa v današnji dobi udejstvovitvi tega smotra ne zadoščajo več samo razgovori, predavanja, članki, raztreseni po raznih listih in časopisih, letaki, tečaji in šole: v polni meri namreč lahko ustreza tej potrebi le strokovni časopis, ki bo sproti kritično obravnaval vsa aktualna gozdarska vprašanja in zbiral ter objavljal vse empirične strokovne izsledke.

Slovenci doslej nismo imeli samostojnega gozdarskega glasila. Zato smo sklenili v prepričanju, da je domači mesečni strokovni list našemu gozdarstvu, naši lesni industriji in trgo-

vini res nujno potreben, izdajati Gozdarski vestnik; z listom bomo poizkusili sistematično širiti strokovno gozdarsko izobrazbo med naše ljudstvo.

Gozdarski vestnik je izključno strokovni list; zato bo prinašal samo strokovne vesti in članke.«

Gozdarski vestnik je bil namenjen gozdnim posestnikom, ki bi z branjem svojega strokovnega glasila in s pisanjem vanj lažje, pravilneje in donosneje gospodarili s svojimi gozdovi.

Gozdarskim inženirjem, gozdarskim tehnikom, gozdarjem, logarjem, čuvajem in lovcem bo Gozdarski vestnik nadaljevalna dopisna šola, v njem bo lahko gozdarsko strokovno osebe opisovalo svoja opazovanja in dela ter priobčevalo svoja strokovna mnenja.

Posestniki žag in lesni industrijalci bodo lahko v listu spoznavali in ocenjevali rabo in sposobnosti raznih strojev za predelavo lesa ter se seznanjali z načini mehanske in kemične predelave lesa.

Gozdni delavci, lesni delavci in splavarji bodo dosegli večje uspehe s povečanjem svoje izobrazbe. Z branjem gozdarskega lista si bodo razširili znanje o raznih vrstah orodja in strojev, o njihovi rabi, načinu in uspešnosti dela ter še o

in strošeni, svoje praktične izkušnje pa bodo lahko po listu sporočali tudi drugim.

Lesni trgovci in gozdni posestniki bodo našli v listu razprave in poročila o lesnem trgu.

Vzgojitelji bodo prav tako dobili v listu nasveta, kar se bo dalo porabiti pri vzgoji mladil.

Gozdarski vestnik si je pred šestdesetimi leti torej zadal pomembno vlogo izobraževanja in pomoči pri vsakdanjem delu vsem tistim, ki so delali v gozdu in predelavi lesa. Pomajst let so gozdarski strokovni pisci (Šivic, Šušteršič, Miklavžič, Sotošek, Novak, Vidar, Božič, Potočnik, Čokl, Pipan pa tudi drugi), ki so doslej objavljali svoje prispevke v Kmetovalcu, Planinskem vestniku, Gasilcu, Lovcu in drugje, iskali oblike in prilike, da bi ustanovili gozdarsko strokovno revijo, preden je v velikim naporu Stanka Sotoška leta 1938 končno pričel izhajati pravi slovenski gozdarski časopis. Izdajatelj je bil Konzorcij Gozdarskega vestnika. Last je izhajal v Mariboru, njegov urednik pa je bil Stanko Sotošek.

Po sodbi ankete med bralci na koncu prvega letnika je Gozdarski vestnik izpolnil uredniškeva prizadevanja, pričakovanja gozdarjev in vseh, ki so ga želeli in podpirali. Še določna zanimivost, Gozdarski vestnik se je lahko preburalo tudi v podeželskih gostilnah.

Gozdarskemu vestniku pa ni bilo lahko, pogosto ni bil pogodu takšni in drugačni oblasti, nemalokrat je zašel v velike finančne, pa tudi druge težave. Leta 1941 se je priključil kulturnemu molku, v katerem je zamrla slovenska umetniška

beseda, in prenehal izhajati. Ponovno je izšel šele avgusta 1946, izdajalo pa ga je Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo. V letu 1949 smo pričeli novj spremembi, revija dobi novo ime Les. Še vedno pa ostaja mesečni list za gozdarstvo in lesno industrijo, izdaja pa ga Ministrstvo za gozdarstvo in lesno industrijo. Z letom 1950 ponovno prične izhajati Gozdarski vestnik, izdajanje revije pa se prenese iz ministrstve pisarne na Društvo inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesne industrije. To tudi reviji gotovo veliko več samostojnosti in svobode. Revija počasi dobiva poglobljeno znanstveno-raziskovalno vsebino. Pojavijo se prvi povzetki v tujih jezikih, sprva le v srbohrvaščini, kasneje srumežljivo tudi v francoščini. Recenzije in prispevki iz tuje strokovne literature kažejo, da je naš gozdni prostor majhen in da je treba gozdarsko znanje iskati tudi prek meja, ki jih sicer gozd ne pozna. Praktiki pa v Gozdarskem vestniku predstavljajo svoje uspehe in težave pri vsakdanjem delu.

Konec pedesetih in v začetku šestdesetih let je dosegel Gozdarski vestnik najvišjo naklado, kar 1900 izvodov, v letih 1972 in 1973 pa pristane na skromnih 1000 izvodih. Tako v vsebini kot finančnem stanju in nakladi strokovne gozdarske revije se odražajo razmere v gozdarstvu določenega obdobja. Kljub številnim krizam in nerazumevanjem je Gozdarski vestnik preživel in bil, upamo lahko, da bo tudi ostal, kronist črezštevilnim spremembam tako v slovenskem gozdarstvu kot slovenskem gozdu in odnosu družbe do njega.

Mag. Franc Perko

Gozdarstvo v času in prostoru

1. Evropska unija išče skupno gozdarsko strategijo

VOLENA NIKIČ

V zadnjih letih se Slovenija intenzivno pripravlja na vstop v Evropsko unijo (v nadaljevanju EU). Pred kratkim je bila predstavljena obsirna študija 'Slovensko kmetijstvo in Evropska unija'. Kako pa je s slovenskim gozdarstvom in EU? Problem gozdarstva v EU ni bil nikdar tako poudarjen, kot je problem kmetijstva. Kljub temu EU v zadnjih letih pospešeno oblikuje skupno gozdarsko politiko.

O gozdarski politiki EU odločajo države članice. Tako je evropski parlament v začetku leta 1997 odločil, da postavi nove okvire za oblikovanje skupne evropske gozdarske strategije. V skladu z obstoječo zakonodajo so oblikovali komisijo, ki naj v dveh letih sestavi zakonski

predlog gozdarske strategije EU. Tukaj predstavljamo povzetek 21 priporočil, ki jih mora komisija upoštevati pri pisanju. Priporočila so razvrščena v tri tematske sklope.

- A: Osnove in cilji predloga
- B: Predlagani ukrepi
- C: Financiranje

A: Osnove in cilji predloga

1. V Evropi spadajo gozdovi med pomembne obnovljive naravne vire. Z odgovornim gospodarjenjem in nego lahko ohranimo vse funkcije gozda tudi za naslednje generacije. Glede na pomen, ki ga ima gozdarstvo v celotnem gospodarstvu EU, ho lesnoproizvodna funkcija ostati najpomembnejša. Vendar pa jo je treba uskladiti le z vsem drugim

* N. P., dipl. inž. gozd., Gozdarski inštitut Slovenije, Večna pot 2, 1000 Ljubljana, SI.O